

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 813938
Documentnummer: 813941

Datum: 10 juni 2025
Portefeuille(s): Financiën
Portefeuillehouder(s): S.J. Lap

Onderwerp Effecten Meicirculaire 2025 op het financieel perspectief Perspectiefnota 2026

Context

☒ Afdoening motie [Circulaires gemeentefonds raadsvergadering d.d. 11-07-2024]

Inleiding

De gemeenteraad heeft op dd. 11 juli 2024 bij de raadsvergadering over de Perspectiefnota 2025 de motie Circulaires gemeentefonds aangenomen. Het verzoek van de motie is om de financiële effecten van de Mei- en Septembercirculaire middels een beknopte weergave kenbaar te maken voor de behandeling van de Perspectiefnota en Programmabegroting.

Met dit schrijven wordt voldaan aan de aangenomen motie.

Kernboodschap

De Meicirculaire komt jaarlijks later uit dan dat de Perspectiefnota bestuurlijk op route gaat. Hierdoor is een bestendige gedragslijn ontstaan en zijn de effecten van de Meicirculaire geen onderdeel van de Perspectiefnota.

De Meicirculaire 2025 heeft een positief effect op het structurele en incidentele resultaat van alle jaarschijven. Hieronder wordt het effect van de Meicirculaire weergegeven evenals het effect op de stand van de Perspectiefnota 2026.

Effect Meicirculaire 2025 op stand Perspectiefnota 2026					
Bedragen in € x 1.000	2025	2026	2027	2028	2029
Stand Perspectiefnota 2026 structureel	964	93	500	33	-260
Stand Perspectiefnota 2026 incidenteel	-1.225	-2.525	-1.468	833	825
Stand Perspectiefnota 2026 totaal	-261	-2.432	-968	866	565

Effect Meicirculaire 2025					
Structureel effect	1.578	3.073	3.099	1.891	2.028
Incidenteel effect	762	1.095	983	73	74
Totaal effect Meicirculaire 2025	2.340	4.168	4.082	1.964	2.102

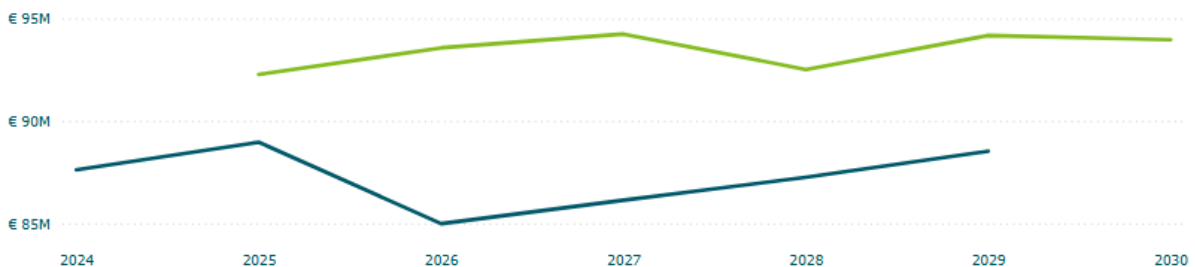
Stand Perspectiefnota 2026 inclusief Mutaties Meicirculaire 2025					
Structureel	2.542	3.166	3.599	1.924	1.768
Incidenteel	-463	-1.430	-485	906	899
Totaal	2.079	1.736	3.114	2.830	2.667

Bijzonderheden

De bijzondere onderdelen van de Meicirculaire worden hieronder toegelicht. Het betreft dan effecten die voornamelijk structureel van aard zijn en daarmee impact hebben op de Programmabegroting 2026. De inkomsten vanuit het gemeentefonds stijgen, maar ten aanzien van het probleem omtrent jeugdzorg lijkt het probleem op te schuiven van 2026 naar 2028. De meeste structurele middelen zijn tevens op jeugdzorg geënt. Grafisch wordt in de onderstaande afbeelding het effect weergegeven van de Meicirculaire 2025 ten opzichte van de Decembercirculaire 2024. Het betreft een weergave van de totale omvang van het Gemeentefonds voor Dronten, waarbij de verschuiving van 2026 naar 2028 zichtbaar is.

Totaal uitkeringen per circulaire

● December 2024 ● Mei 2025

Accres

Het accres (jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds) stijgt op basis van de bbp-systematiek. Voor 2026 wordt een toename van 4,72% opgenomen, wat resulteert in loon- en prijscompensatie van ca. € 3,4 miljoen voor gemeente Dronten. Dit onderdeel is voornamelijk budgetneutraal van aard. De kosten voor de gemeenten stijgen namelijk ook als gevolg van inflatie.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

De uitkeringsbasis wordt jaarlijks herrekend op basis van geactualiseerde omvang van het gemeentefonds evenals de geactualiseerde bedragen per eenheid (bpe) in de diverse maatstaven waarop het gemeentefonds wordt verdeeld. Op basis van deze mutaties ontvangt gemeente Dronten vanaf 2026 jaarlijks € 1,3 miljoen.

Afrekening ruimte onder BCF-plafond

Jaarlijks wordt de maximale hoogte van het BTW-compensatiefonds (BCF) vastgesteld. De ruimte onder het plafond, als die er is na de afrekening, wordt jaarlijks incidenteel uitgekeerd over de gemeenten. De ruimte zoals deze over het afgelopen jaar wordt vastgesteld is totaal € 332 miljoen. Met deze ruimte mogen gemeenten sinds enkele jaren structureel rekening houden in de begroting. De maximale hoogte wordt jaarlijks vastgesteld in de Meicirculaire en moet jaarlijks ook bijgesteld worden zoals is overeengekomen met de toezichthouders. De ruimte voortkomend uit 2024 geeft voldoende grondslag om de structurele middelen groot € 460.000 zoals is opgenomen in de Perspectiefnota 2026 door te zetten.

Demping terugval gemeentefonds

Het Rijk had aangekondigd bij de Voorjaarsnota dat ze het ravijn wat gaan dempen. Bij de Meicirculaire is bekend geworden dat het vooral bedoeld is als demping van de jeugdlasten die voor rekening van de gemeenten komen. Voor gemeente Dronten betekent dit vanaf 2026 een structurele toename van ca. €900.000.

Tekorten voor rekening Rijk en groeipad maatregelen Hervormingsagenda

Commissie van Ark heeft in januari 2025 het rapport "Groeipijn" uitgebracht waarbij ze aanbevelingen doen hoe het Rijk de komende jaren met de Hervormingsagenda Jeugd om

moeten gaan. Het Rijk neemt het advies op onderdelen over. De komende jaren wordt aanvullend onderzoek gedaan naar de invulling van de Hervormingsagenda. Als onderdeel van het advies van Van Ark zal het Rijk voor 50% deelgenoot worden in het tekort op de lasten voor jeugdzorg. Dit betekent voor Dronten vanaf 2026 ongeveer structureel € 930.000. Het Rijk voegt daarnaast de komende twee jaar (2026 en 2027) incidenteel middelen toe aan het gemeentefonds, waarna de Hervormingsagenda alsnog in 2028 wordt doorgevoerd. Gemeente Dronten ontvangt in 2026 € 1,1 miljoen en in 2027 € 1 miljoen.

Eigen bijdrage jeugdzorg en sturen op trajectduur jeugdzorg

De eigenbijdrage op jeugdzorg wordt per 2028 alsnog ingevoerd. Deze maatregel moet het Rijk middelen besparen en wordt onttrokken uit het gemeentefonds. De middelen zullen via de eigen bijdrage alsnog naar de gemeenten komen. Ook zullen Rijk en gemeenten afspraken gaan maken met de sector over de trajectduur van jeugdzorg. Dit zal een besparing moeten gaan opleveren. Beide onderdelen mogen als budgetneutraal opgevoerd worden, maar betekenen totaal wel een korting op het gemeentefonds voor Dronten van gezamenlijk € 680.000 vanaf 2028.

Indexeren opbrengst Hervormingsagenda

Het Rijk stelt dat de Hervormingsagenda Jeugd een flinke besparingsopgave is op de jeugdlasten. De besparingsopgave is op basis van prijs en volume 2019 ingeboekt. Omdat prijspeil 2019 is gehanteerd wordt op basis van indexatie een hogere besparing ingeboekt. Dit is voor het eerst dat het Rijk deze systematiek toepast en wordt in het land gezien als een bijzondere besparingsmaatregel. Voor Dronten geldt dat er vanaf 2028 jaarlijks ca. € 1,1 miljoen worden gekort op het gemeentefonds.

Hervormingsagenda Jeugd

Van de Hervormingsagenda Jeugd is al langer sprake. Het Rijk heeft al middelen gereserveerd hiervoor. Dit was echter op de rijksbegroting altijd buiten het gemeentefonds geweest. Het Rijk voegt nu de geparkeerde middelen aan het gemeentefonds toe. Gemeenten mochten hiervoor al middelen in de begroting opvoeren om hiermee rekening te houden. De Stelpost die Dronten had opgevoerd wordt hiermee weer afgeboekt. De middelen die toegevoegd worden is groter dan de opgevoerde stelpost. Vanaf 2026 ontvangt gemeente Dronten ca € 150.000 oplopend in 2029 € 225.000 extra.

WOZ

Jaarlijks wordt door het CBS berekend wat de mogelijkheid is tot het heffen van OZB-belasting op basis van de totale WOZ-omvang per gemeente. Op basis van deze berekening wordt bepaald wat de korting is op het gemeentefonds per gemeente. Het Rijk veronderstelt dat door de korting het gemeentefonds eerlijker wordt verdeeld over alle gemeenten (verdiencapaciteit). Voor gemeente Dronten geldt vanaf 2026 een structurele aanvullende korting van € 400.000 oplopend tot € 575.000 in 2029. In het afgelopen jaar zijn aanvullende kortingen doorgevoerd door de gemeente voor de windmolens. Op basis van de omvang van de WOZ-waarde niet woningen constateren we dat de taxatie van toen nog niet is opgenomen in de data op basis waarvan de berekening door het CBS is gemaakt. Het CBS hanteert hierbij de data van t-1. Hierdoor wordt de doorgevoerde stelpost in stand gehouden.

Kanttekening

De weergave in de tabel kan nog gewijzigd worden op basis van nieuwe informatie vanuit onder andere het Rijk en Interbestuurlijk toezicht (IBT) van Provincie Flevoland.

Het kabinet is gevallen en gaat tot de verkiezing verder als demissionair kabinet. Dit kan consequenties hebben ook met het oog op de Septembercirculaire. De vraag is dan ook hoe houdbaar het perspectief kan zijn richting de toekomst.

Vervolg

De effecten van de Meicirculaire 2025 worden opgenomen in de tweede Financiële tussenrapportage ter vaststelling en worden daarmee ook onderdeel van de Programmabegroting 2026.

